

ĐỀ THAM KHẢO THI TỐT NGHIỆP THPT – ĐỀ 1**MÔN: NGỮ VĂN - LỚP 12****Thời gian làm bài: 90 phút****BIÊN SOẠN: BAN CHUYÊN MÔN LOIGIAIHAY.COM****I. ĐỌC HIỂU (4.0 điểm)****HS đọc văn bản sau và trả lời câu hỏi:****DÒNG NHỚ (Nguyễn Ngọc Tư)**

Tóm tắt đoạn đã lược:

Má tôi vẫn đi tìm dì Hai Giang, vợ cũ của ba tôi. Xưa, nội tôi không đồng ý cho họ lấy nhau, họ dẫn díu nhau đi, họ có một đứa con gái bị rơi sông sông chết. Ba tôi sống quá cơ cực và luôn khắc khoải nhớ nội nên quay về cưới má tôi và bỏ mặc họ bơ vơ. Má tôi nói, nội chưa từng la mắng má nhưng má vẫn hận nội tới chết mới thôi. “Bộ hết người rồi sao mà nội bày cưới tao cho ông, đó – bà chỉ tay ra bên – gần hết đời rồi tao có được vui đâu”. Đó là lúc “ông”, tức ba tôi chống cây gậy khật khùng lang thang xuống bên, ông già tha thiết nhìn ra sông... Có khi, ngồi lặng lẽ dòm, ai cũng nghe đau xót như ai lấy cật tre cứa tới cửa lui trong lòng. Có những đêm, ba tôi hút thuốc dừ, cứ nhìn chong chong ra ngọn đèn đỏ ối, nhỏ nhoi, buồn hiu ngoài kia. Ba tôi thở dài. Má chạy qua khóc với nội tôi: “biết chừng nào ảnh mới quên chuyện xưa hả má?”

Chuyện xảy ra lâu rồi, nhưng người ta vẫn còn nhớ, vẫn còn cảm sào trước bên nhớ ba tôi, vậy mà biểu ba tôi quên cái rụp thì làm sao quên được. Mà, cũng vì ba tôi quên không được má tôi mới thương ông nhiều. Con người ta, nhất là đàn ông thương ai mà vì nỗi gì đó quay lưng lại quên mất tiêu thì đúng là không tử tế, không đáng tin chút nào. Với tôi, ba tôi thì quên hay không cũng được, ba đã sống tốt với cả nhà tôi lắm rồi. Ông sống tử tế đến vô cùng, đến thừa, dường như ông gói gắm tình thương yêu đến cả người vắng mặt.

Và cũng y như má tôi, ba cũng không sống được mấy ngày vui, vui thật, vui đúng nghĩa. Hồi tôi còn nhỏ, còn sống chung với bà nội, đêm đêm cả nhà đi ngủ, ba tôi ngồi hút thuốc trên bộ vạc kê trước nhà, chống rèm lên, ngó ra sông. Kiểu ngồi một chân xếp bằng, chân kia dựng lên, rồi tì cái tay cầm điếu thuốc lên cái đầu gối, đêm này qua đêm khác, kiểu ngồi không đổi. Nửa đêm, má tôi đi ém mùng lại, tôi thức giấc, ngó ra chỉ thấy đốm lửa lập lòe, lúc đỏ rực, lúc lại tắt thiu thiu. Má tôi ngồi trong mùng lặng lẽ nhìn ba, còn ba thì nhìn ra sông. Mơ hồ dường như mình mắc nợ ai đó, cả nhà tôi lúc nào cũng cảm thấy không vui, dù hạnh phúc (hai thứ này sao lại không thể đi chung). Không thấy ai đòi nhưng nợ vẫn cứ là nợ, nó rờn rờn quanh quất trong chái bếp ngày ngày khói tỏa, trong mấy chiếc giường ngủ con con, trong hai bữa ăn mỗi ngày. Cho tới lúc cuối đời, chắc nội tôi vẫn băn khoăn trong lòng. Khi nội tôi vừa khuất, má quyết định gặp đối thủ một lần, chỉ định nhìn vậy thôi.

Gà gáy chập đầu, bà trở lại, trên xuống chát đầy mấy thứ rau đồng, bà giả dò làm người đi chợ sớm. Má tôi tập xuống lại ké bên chiếc ghe, than:

– Tỉnh đi chợ cho sớm mà gió quá, chèo không lên, bậy thiệt.

Má tôi tin rằng, người đàn bà kia, cũng như ba tôi, những đêm như vậy không bao giờ ngủ. Mà thật, dì đang chong đèn ngồi thêu áo gối, nghe tiếng má tôi, dì quay lại, dường như sững sờ, bất ngờ một chút dì cười:

– Dạ, đêm nay nhiều gió thiệt. Dì vệt mớ quần áo, kim chỉ trên cái sạp tre – Chị vô mũi ngói cho ấm, chờ bớt gió rồi đi, ngồi ngoài đó cảm sương chết.

Má tôi không từ chối. Họ ngồi đối mặt với nhau. Má tôi thấy lòng mình bình lặng lạ lùng, hồi ngồi dựng cái cảnh gặp mặt này, cứ tưởng là phải làm một cái gì ghê gớm lắm. Có thể vì người đàn bà của ba tôi rất hiền, dì mặc chiếc áo cộc tay mẫu cau khô ở trong, khoác thêm chiếc áo bà ba ở ngoài, mỏng te, nhiều mụn vá... Má tôi hỏi:

- Ủa, chồng chị đâu?

- Dạ, đi bơi rồi, ảnh... đi xa lắm.

- Còn chồng tôi thì theo vợ bé mất rồi, má tôi nói luôn.

Dì nhìn sưng má, dường như để xem xem nổi đầu mắt chồng của má với dì có giống nhau. Hồi lâu, dì chột cú mắt:

- Uống trà, chị, hoàn cảnh của chị cũng buồn thiệt. Nhưng thế nào rồi ảnh cũng quay về. Thiệt đó chị, đa số đàn ông đều tốt.

Tốt sao? Người ta bỏ cô để cưới tôi mà là tốt à, má tôi ngò lặng, tự hỏi, mà không biết nói gì nữa, cái câu quan trọng nhất chắc không phải nói lúc này.

- Ủa, chị có cháu nhỏ à?

Sau này, má tôi nói, đó là cái câu tàn độc nhất mà má lỡ miệng đánh ngay vào nổi đầu của dì. Dì nhìn trân trân vào ngọn đèn, cái nhìn đau nặng. “Con bé Phước nhà tôi vô phước lắm chị à, tại tôi không cẩn thận nên cháu vừa mới biết bò đã té sông, trôi mất. Dì nói một hơi dài, giọng dì hơi nghẹn lại: “Trời ơi, chị có chuyện buồn lòng mà tôi lại kể chuyện buồn lòng nữa, chắc chị phiền tôi lắm. Chồng tôi... tôi chỉ còn giữ lại bao nhiêu đây thôi. Chị coi, tôi khùng hôn, không giặt thì không được mà giặt hoài, tới hơi chồng cũng bay, tôi cũng quên mất rồi..”

Dì cười quay quắt. Má tôi chút nữa đã bật khóc, bà cố nén nghẹn ngào:

- Đàn bà mình sao khổ vậy?

Má tôi ngò bình tâm lại, vậy thì mình nhỏ nhen gì mà giành với người ta chút này nữa. Năm này qua năm khác mình được sống chung với ảnh, ban ngày ngoài ruộng, ban đêm chung giường. Ngó mặt nhau ăn cơm, ngủ cũng đầu mặt lại ngủ.. Còn người ta, nhớ thương đứt ruột, có thể chạy ào lại để gặp nhau nhưng vì lương tâm không làm được, đành ngòi đây ngó lên, ngòi ở trên ngó xuống.

- Tại tôi nhiều chuyện làm chị thêm không xong...

- Không, người đàn bà cười, nét mặt thốt nhiên buồn bã, tôi thêm cho hết đêm, xong rồi lại tháo chỉ ra thôi, tôi sợ, nếu không làm gì, tôi... tôi sẽ nhớ chồng con

tôi rồi mắc... khóc, cầm lòng không được. Mà, đàn ông chịu cực khổ nhiều lắm rồi, lấy nước mắt trời buộc họ nữa, tội họ lắm, chị à.

Vậy rồi hai người chia nhau đi. Ghe nổ máy rồi, khói xịt toì bời, dì còn dặn lại: “Nếu anh có quay về, chị đừng giận anh ghen. Người ta có đi đâu làm gì thì cũng thương mình chị thôi”. Má tôi không nói, quay đi và khóc.

... Bây giờ má tôi muốn gặp dì, nhưng lâu quá, chờ hoài không thấy dì ghé lại đàu ngoài bến như ngày xưa... Tôi hỏi má tìm làm gì, má tôi nói để cho hai người gặp lại, coi thần trí ba mầy có đỡ hơn không. Rồi thì ba tôi cũng mỗi mồn nằm xuống trên mảnh vườn của nội tôi, bình yên. Má tôi vẫn không ngừng tìm kiếm dì, hỏi để làm gì, má tôi nói để cho dì hay và nói với dì, nếu sống mà không gần được chừng nào chết, mời dì lên nằm trên đất vườn tôi. Đó là nỗ lực cuối cùng má tôi làm để chấm dứt cái cảnh ba nằm bên má mà hồn vẫn hướng về những dòng sông miền man chảy.

(Nguyễn Ngọc Tư, Giao thừa – tập truyện ngắn, NXB Trẻ, 2019)

Trả lời câu hỏi từ 1 đến 5 (trình bày ngắn gọn)

Câu 1. Xác định những đặc điểm của truyện ngắn hiện đại ở văn bản Dòng nhớ (0.5đ)

Câu 2. Tóm tắt tình huống truyện ở văn bản Dòng nhớ. Và cho biết, truyện được thuật kể từ điểm nhìn trần thuật nào? (0.5đ)

Câu 3. Các nhân vật trong truyện có chung đặc điểm nào? Điều đó có ý nghĩa gì? (1.0đ)

Câu 4. Em có đồng ý với quan điểm của nhân vật tôi sau đây không? Vì sao?:
“Con người ta, nhất là đàn ông thương ai mà vì nỗi gì đó quay lưng lại quên mất tiêu thì đúng là không tử tế, không đáng tin chút nào”. (1.đ)

Câu 5. Nhan đề Dòng nhớ được hiểu như thế nào? Tác phẩm chứa đựng triết lý nhân sinh nào? Truyện được viết theo phong cách sáng tác nào, những dấu hiệu nào thể hiện phong cách đó? (1.0đ)

II. Viết (6.0đ)

Câu 1. Viết đoạn 200 chữ (2.0đ): Cảm nhận của em về vẻ đẹp của 1 trong 2 người phụ nữ (người vợ hiện tại/ người vợ cũ) trong truyện ngắn Dòng nhớ của Nguyễn Ngọc Tư.

Câu 2. Viết văn bản 600 chữ (4.0đ)

Em hãy bàn luận và thể hiện quan điểm của mình về lòng chung thủy trong tình yêu đôi lứa của thanh niên ngày nay.